

רמב"ן סוף פרשת בא

וכוונת כל המצות שנאמין באלהינו ונודה אליו שהוא בראנו, והיא כוונת היצירה, שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה, ואין אל עליון חפץ בתחתונים מלבד שידע האדם ויודה לאלהיו שבראו.

וכוונת רוממות הקול בתפלות וכוונת בתי הכנסיות וזכות תפלת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לאל שבראם והמציאם ויפרסמו זה ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו.

ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים, שהם יסוד התורה כולה. שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון.

קדושת לוי / רבי לוי יצחק מברדיטשוב / קדושה המישית

והנה הרא"ה כתב בספר החינוך, שכזה שאנו עושים מעשים טובים כמו בפסח אכילת מצה אזי מעשה מעורר המחשבה, שהמחשבה מזדככת ומאמין בנסים ונפלאות ומאמין בהבורא ברוך הוא על ידי מעשים, אכילת מצה ופסח שהמחשבה נתעוררת לטבעיות המעשים והוא הדין בכל מעשים טובים מתעוררת המחשבה לטובה, כן כתב הרא"ה.

והנה האר"י ז"ל כתב, שהשוק מרומז על חיצונים. וזה 'מצוותה משתשקע החמה ועד שתכלה רגל מן השוק', כלומר מצוותה משתשקע החמה, נסים נסתרים אשר המה מרומזים בשקיעת החמה שאינו מאיר כל כך. ועד שתכלה רגל מן השוק, כלומר שצריך אתה לחשוב במחשבתך בהדלקת נר חנוכה שתכלה רגל מן השוק, שתכלה ממחשבותיך שהעולם מתנהג על פי הרגל הטבעי. וזה המחשבה היא מעשה חיצונים ומחשבת יצר הרע אשר המה רמוזים בתיבות שוק.

ובהדלקת נר חנוכה, תכלה זה המחשבה לילך ממך זה המחשבה שהעולם מתנהג על פי ההרגל. ורגל, לשון רגילת מן השוק אשר זה המחשבה בא מן החיצונים אשר הוא מרומז בשוק, כי להוי ידוע לך כיון שאדם עושה מצוה לרמז על איזה דבר אזי הולך ממנו המחשבה רעה, כמבואר בספר החינוך להרא"ה שהמצוה והמעשה מעורר המחשבה. ולכך בנר חנוכה הוא מודה על הנסים אפילו על נסים הנסתרים שהוא מרומז בשקיעת החמה לכן הולך ממנו ומכלה זה המחשבה רעה שהעולם מתנהג חס ושלום על פי ההרגל.

וזה לשון הרמב"ן סוף פרשת בא: "מן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים נסתרים שהם יסוד התורה שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו ע"ה עד שמאמין בכל דברינו שכולם נסים אין בהם טבע ומנהגי העולם" עד כאן לשונו.